

var jeg på en spændende miljøhøring ude på Danmarks Tekniske Universitet, hvor en professor, der arbejdede med at nedbringe strømforbruget til køleskabe, holdt et glimrende indlæg, men bagefter måtte han tilstå, at han faktisk stadig brugte sit gamle meget strømforbrugende køleskab, selv om det er over 25 år gammelt og har brugt alt for meget energi.

Det afspejler det dilemma, vi er i, når vi taler om at skifte ud til nyt hele tiden. Hvis vi hele tiden vil indføre den nyeste teknologi og straks skrotte det gamle, får vi et meget stort ressourceforbrug. Jeg er ikke sikker på, hvor vægten ligger i denne konkrete sag, for som sagt har vi ikke foretaget sagsbehandling på området. Det kan være, at det vil være det helt rigtige at stoppe det. Det kan være, at man siger: Her var faktisk nogle værdier, der kunne bruges i en periode endnu. Det skal jeg ikke kunne afgøre her på stående fod.

Formanden:

Så er det hr. Poul Nødgaard som ordfører.

Poul Nødgaard (FP):

Fremskridtspartiet må afvise begge de foreliggende forslag. Det, vi har hæftet os ved, når man ser lidt ned i sagen, er, at industri- og samordningsministeren i januar 1994 har givet sin godkendelse, den såkaldte eksportgodkendelse, og jeg må gå ud fra, at hvis noget overhovedet fungerer i dette land, så må det være sådan, at når en sådan tilladelse er givet, så har man også taget alle ting i ed. Derudover har jeg hæftet mig ved, at energiministeren udtaler til Politiken den 16. november, og jeg vil gerne have lov til at citere:

»Det, jeg tager mig af, er miljøproblemer, og der var ikke problemer med udslip fra Sojakagen. De var under kontrol og under de mængder, der er tilladt. Problemet var, at fabrikken lå midt i København og derfor udgjorde en sikkerhedsrisiko, siger Svend Auken.«

Jeg ved ikke, om det var præcis det samme, ministeren sagde i sin tale, det var vist sagt på en lidt anden måde, men jeg går ud fra, det dækker det samme. Og når det er tilfældet, synes jeg, vi kan have meget svært ved at stå og behandle et sådant forslag, hvis de, der – undskyld, jeg siger det – sidder på magten og har tjek på tingene, eller skulle have det i hvert fald, har undersøgt disse ting; så må jeg også gå ud fra, at tingene her kan komme til at fungere.

Der er efter vores opfattelse i Fremskridtspar-

tiet intet i dansk lovgivning, der taler imod, at man kan foretage sig det, man gør nu, og så længe lovgivningen er, som den er, må vi nu en gang rette os efter det.

Jeg vil dog godt have lov til at sige, at efter vores opfattelse er det måske ikke det mest up to date-anlæg, der nu eventuelt sendes til Pakistan; jeg ved ikke engang, om det kommer derved, det synes jeg der er lidt usikkerhed om. Men hvis det skulle komme derved, må vi sige, at så er det nok ikke det bedste tekniske anlæg. Det er dog nok bedre end ingenting og bedre end det, de har, og hvis man ønsker det, og det har været vurderet, kan jeg ikke se, hvorfor vi her i Folketinget skal beskæftige os med, om noget sådant gennemføres.

Derfor vil jeg gerne sige, at under udvalgsarbejdet vil vi arbejde imod, at de to foreliggende forslag bliver gennemført, og så i øvrigt tilføje, at det måske havde været ønskeligt, om de to partier samarbejdede lidt mere; de ligger dog, efter hvad jeg forstår, ikke så langt fra hinanden. Det er faktisk to totalt identiske forslag, vi behandler her i dag.

Dorit Myltoft (RV):

Da partiets ordfører i denne sag, fru Elsebeth Gerner Nielsen, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

Sojakagen er en varm kartoffel i dansk miljøpolitik. Mange af os troede vel egentlig, at den sag for længst var ude af verden, og så finder man pludselig ud af, at Sojakagefabrikken er blevet eksporteret til et uland.

Den handel, som er foregået, har imidlertid været fuldt lovlig set i forhold til både dansk og international lovgivning. Det siger sig selv, at mange af os sidder med en lidt flov smag i munden. Skal et tredjeverdensland trækkes med en teknologi og et anlæg, som vi helst ikke rører med en ildtang?

Det principielle i denne sag vedrører nødvendigvis forholdet mellem i- og ulande omkring teknologioverførsel. Er det rimeligt, at vi eksporterer etskrogede skibe til ulande, når de ikke er tilladt i Danmark, men måske alligevel er mere sikre end dem, som det pågældende land har i forvejen. Og hvad med fly, hvis støjniveau ligger over det, vi kan acceptere? Skal vi kunne sælge dem til et tredjeverdensland? Denne problemstilling kan Danmark ikke løse alene; der er brug for et internationalt konventionsarbejde med det formål at få opstillet nogle internationale regler for handelen mellem rige og fattige lande.